

Településfejlesztési koncepció

Recsk Nagyközség Önkormányzata

2016

RECSK

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

Megbízó

Recsk Nagyközség Önkormányzata

3245 Recsk, Kossuth L. út 165.

Nagy Sándor Polgármester

Tel: 06/36/578-310

Email: polgarmester@polghiv-recsk.t-online.hu

Tervező

POLTRADE Bt.

1096 Budapest, Telepy u. 23.

Mobil: 20/823-13-81

www.uld.hu

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS.....	3
1. JÖVŐKÉP.....	12
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan.....	12
1.2. A településfejlesztési elvek rögzítése.....	12
2. CÉLOK	13
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása	13
2.2. Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása.....	15
2.2.1. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre.....	22
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ.....	23
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	23
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbelirendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	23
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére.....	32

BEVEZETÉS

A településfejlesztési tervezés alapvető dokumentuma a **településfejlesztési koncepció**, melynek **feladata** olyan **célrendszer kialakítása**, amely **hosszútávra** (12-20 év) **irányt mutat** a település lakosságának és vezetésének a település fejlesztésével kapcsolatos döntések meghozatalában. A településfejlesztési koncepció egyben **vezetési eszköz**, amellyel a települési önkormányzat irányítani tudja, hogy a fejlesztés során **honnan hová akar eljutni**. Bemutatja azokat a tájékozási pontokat, amelyek az állandóan változó környezethez való igazodás során a célok megvalósításához vezetnek. A településfejlesztési koncepció integrálja a település folyamatos működésének, fejlesztésnek és vezetésének feltételeit. A koncepció a települési önkormányzat, mint szervezet feladatainak programja, ill. a szervezetfejlesztés és ellenőrzés dokumentuma.

Recsk nagyközség helyzete és kitörési pontjai SWOT-analízisben összefoglalva

Recsk településfejlesztési koncepciójának elkészítéséhez szükséges a SWOT elemzés elkészítése.

A település helyzetfeltárásából származó információk stratégiai szemléletű, rendszerezett összegzését tartalmazza a SWOT analízis. Ez a gyors elemzési forma lehetővé teszi a gyakran igen terjedelmes helyzetelemző tanulmányok megállapításainak áttekinthetőbbé tételét, és egy komplex szemléletű stratégiai tervezés további fázisaiban jól hasznosítható, esetenként rangsorolást is tartalmazó értékelés megalkotását.

Maga a módszer négy angol szó kezdőbetűjéből kapta a nevét.

S (strengths): erősségek, melyekre a fejlesztés alapozható, ezek az adottságok tovább erősítendőek.

W (weaknesses): gyengeségek, fejlesztést nem lehet rá alapozni, sőt, gátolják azt, meg kell őket erősíteni.

O (opportunities): lehetőségek, kívülről segíthetik, ösztönözhetik a fejlesztést.

T (threats): veszélyek, melyek kívülről akadályozhatják a fejlesztés sikerességét.

Az első két pont tehát a térség adottságai alapján, míg az utóbbi kettő a külvilágban ható folyamatok alapján kerül megfogalmazásra.

Az elemzést a településen folytatott vizsgálatok, a település vezetőivel, a képviselőtestület tagjaival folytatott beszélgetések, valamint a vonatkozó térségre, kistérségre különböző fejlesztési koncepciók, dokumentumok alapján készítettük el.

Amikor SWOT elemzést végzünk a stratégia kiértékelése céljából, akkor a hangsúlynak nem azon kell lennie, hogy mindenféle erősséget, gyengeséget, lehetőséget és veszélyt felsoroljunk, hanem inkább azon, hogy felismerjük azokat, amelyek kapcsolatban állnak a stratégiával. Ez még mindig nem elég, mert néhány erősség vagy gyengeség fontosabb lehet a stratégia építésénél vagy a piaci helyzet szempontjából, mint a többi, és ugyanez vonatkozik a lehetőségekre és veszélyekre is. Fontos tehát, hogy a SWOT-listát kiértékeljük abból a szempontból, hogy milyen következményei vannak a stratégiára nézve, és a stratégia alkotásánál milyen területeket kell még feltárni.

	ERŐSSÉGEK (S)	GYENGESÉGEK (W)
Regionális kapcsolatok, térségi szerepkör	- Pétervásárai kistérség déli településcsoportjának térségszervező települése	- 36. leghátrányosabb helyzetű térségben fekszik
Társadalom, demográfia	- Működő iskola, óvoda, könyvtár és felekezetek - ÖKOISKOLA címet elnyerő általános iskola - Gazdag szabadidősprogramok, kulturális intézmények - Felnőttoktatás esti munkarendű gimnáziumban - Teljes körű szociális ellátás	- Lakónépessége folyamatosan csökken - A cigány népesség aránya jelentősen nőtt az elmúlt 10 évben - Civilszervezetek ritkán élnek az önkormányzat által biztosított lehetőséggel, kerülik a testület ülésein való részvételt - Vezetői összefogás és a közösségi érdekek
Gazdaság, Ipar, Mezőgazdaság	- A recski ércmező a magyarországi nemes- és színesfémérc bányászat bázishelye. - A csákánykői kőfejtő az egyik legnagyobb működő kőbánya. - A térség erdősültsége kiemelkedő, jó minőségű faállományt biztosítanak. - Több fajta, de identitás-azonos turisztikai kínálat	- Mezőgazdasági termelés az országos átlaghoz képest elenyésző - A nagy hagyományokkal rendelkező extenzív állattenyésztés (juh, kecske, húshasznú szarvasmarha, ló) és a vadgazdálkodás visszaszorult, lehetőségei nincsenek kihasználva. - Alacsony a mezőgazdasági birtokméret - A potenciális befektetők nagyrésze elkerüli a kistérséget - A földterületek osztatlan közöstulajdona
Természet, környezet	- A zöldterületek egy része a község céljaira gondozottan kialakított - Kiterjedt erdőterületek - Érckészlet - Vizekben gazdag környezet	- Hatalmas bányasebek, meddőhányók, roncsolt felszín és katonai létesítmények a tájban, rekultiválatlan, felhagyott bányák – tájsebek - Jelentős kiterjedésű parlagterületek - Gazdátlan, bozótosodott üdülőparcellák a Búzás-völgyi tó mellett - Felhagyott arborétum

	ERŐSSÉGEK (S)	GYENGESÉGEK (W)
Épített környezet, településkép	- A lakóépületek telekosztása a 19. sz. vége óta kis változáson ment át, így az utcakép beépítési ritmusa még a hagyományost követi	- A sok felújítás és átalakítás, új épület emelése miatt nem maradt értékelhető egységes összefüggő sort mutató archaikus utcaképi rész - Minimális kapcsolattal rendelkező Ércbánya lakótelep - Az épületállomány egy része elavult, sok a felújítandó épület
Infrastruktúra, közművek, közlekedés	- Környező főutak és települések könnyen megközelíthetők, a település regionális közúti kapcsolatai jók - Autóbusz megállóhelyek száma az igényeknek megfelelő, azonban az elhelyezésük és kiépítettségük felülvizsgálatra javasolt	- Rossz állapotú burkolat forgalmi hatásai folyamatosan jelentkeznek - Autóbusz megállóhelyek elhelyezése és kiépítettsége felülvizsgálatra javasolt - Településen kerékpárút nem található - A járda állapota általában rossz, ahol van, ott a szélessége általában nem elegendő - Nincsenek vízelvezető árok vagy kapacitásuk túl kicsi - Villámárvíz-veszélyes területek
Idegenforgalom, üdülés	- Egyedi, országos hírű értékek - Hevesi Népművészeti és HázipariSzövetkezet tájház, kézműves tevékenység	- Kihasználatlan, magas potenciálú területek (Emlékpark, Tó, faluközpont, Tájház) - Csekély mértékű együttműködés a szomszédos településekkel - Településmarketing stratégia hiánya

LEHETŐSÉGEK:		LEHETŐSÉGEK KIHASZNÁLÁSA AZ ERŐSSÉGEKRE TÁMASZKODVA:	GYENGESÉGEK KIKÜSZÖBÖLÉSE A LEHETŐSÉGEK ÁLTAL:
Regionális kapcsolatok, térségi szerepkör	- Szomszédos kistérségek turisztikai vonzerejének kisugárzása - Regionális turisztikaiprogramok	- Együttműködésiréningek szervezése	- Együttműködési program kidolgozása, megállapodás a szomszédos településekkel - Tömegközlekedésfejlesztése, menetrendjeinek összehangolása
Társadalom, demográfia		- Helyi foglalkoztatást segítő megoldások kidolgozása	- Magánszemélyek és vállalkozók tájékoztatása, segítése, biztosítása

Gazdaság, Ipar, Mezőgazdaság	- Érckészlet profitot termelő bányászata - Erdőterületek védelme, erősebb hasznosítása - Bútorgyártás fejlesztése, helyi faanyagok használata	- A világ 10. legnagyobb érckészletét tartalmazó bánya újrainyitása - Erdőterületek tulajdonosaival való együttműködés kialakítása - Mezőgazdasági földterületek rendeltetésszerű használatának elősegítése - Civil szervezetek és vállalkozások közös lehetőségeinek feltárása	- Piacképes képzések szervezése - Kistérségi kommunikáció fejlesztése - Megújuló energiaforrások lehetőségének kiaknázása
Természet, környezet	- Kiváló természeti, táji adottságok hangsúlyozása az idegenforgalom és gazdaság területén	- A tó nagyobb turisztikai kihasználása (a környék tóhasznosításainak figyelembe vételével)	- Bányaterületek rekultivációja - Arborétum megújítása, megnyitása - Búzásvölgyi-tó körüli telkek rendezése

LEHETŐSÉGEK:		LEHETŐSÉGEK KIHASZNÁLÁSA AZ ERŐSSÉGEKRE TÁMASZKODVA:	GYENGESÉGEK KIKÜSZÖBÖLÉSE A LEHETŐSÉGEK ÁLTAL:
Épített környezet, településkép	- Barkóczy-kastély - Különböző karakterű megmaradt régi épületek, településszerkezet	- A településen megtalálható, még autentikus formálású háztípusok egy-egy jellegzetes példáját érdemes fenntartani, hogy tanúskodjanak a település fejlődéséről, emellett a beépítési lépték és arány, ill. tetőidom megtartását kell szabályozással biztosítani	- Épületek felújításának ösztönzése, kedvezményes bérbeadás
Infrastruktúra, közművek, közlekedés	- A település belterületétől délre húzódó gyűjtőút, ha továbbépül és a település nyugati oldalán visszaköt a 24 sz. főúthoz a jövőben a település elkerülő útjaként is funkcionálhat. - Parkolóhelyek szükséges férőhelyének és kialakításának felülvizsgálata célszerű lenne.	- Teherszállítás vasúton	- Települések közötti kerékpárutak építése

Idegenforgalom, üdülés	- Turisztikai attrakciók összehangolása - Falusi turizmus infrastrukturális fejlesztése	- A recski munkatáborban a kommunista diktatúra erőszak szervezetei által elkövetett rémtetteknek a felnövekvő generációk számára történő hiteles bemutatásáról szóló 67/2013. (VI. 26.) OGY határozat - a komplex idegenforgalmi kínálat alapján a turizmus bővül - „Palóc út” program kiterjesztése	- a Búzás-völgyi tó mellett felparcellázott, hasznosítatlan üdülőterületek rendezése
VESZÉLYEK:		A VESZÉLYEK KIVÉDÉSE AZ ERŐSSÉGEKRE TÁMASZKODVA:	VISSZAVONULÁS ÉS A GYENGESÉGEKTŐL VALÓ MEGSZABADULÁS:
Regionális kapcsolatok, térségi szerepkör	- A régió belüli, ill. az országhatáron túl fekvő versenytársak gyorsabb fejlődést érnek el	- A közlekedési kapcsolatok korszerűsítésével a község megközelíthetősége javul	- Átgondolt, koncepció menti térségi fejlesztések

Társadalom, demográfia	- A mindennapi megélhetést segítő szolgáltatások kiépülésének hiánya miatt tovább nő a települést elhagyó képzett, elsősorban fiatal lakosok száma - A társadalmi feszültségek nőnek, a leszakadó rétegek nagysága nő - A szegregáció erősödik	- A helyi közösségek erősítése a civil szervezetekre támaszkodva	- „Produktumhoz” kötött szociális támogatások
Gazdaság, Ipar, Mezőgazdaság	- Agrártámogatások aránytalanságai - Pályázati kiírások és a valós igények eltérései - A környezeti terhelés tovább nő és ezáltal romlik a kistérség imázsa, vonzereje - Jogszabályi változások kiszámíthatatlansága	- A település vonzerejének kihasználása, növelése, ezáltal anépességcsökkenés megállítása - A biogazdálkodás elterjedésének lehetősége adott	- Mezőgazdasági termelésre, extenzív állattartásra való ösztönzés
Természet, környezet	- Tájsebek növekedése a bányászat által	- vasúti szállítás visszaállítása - erdőgazdálkodás erősítése - állattartás támogatása	- A felhagyott bányaterületek rekultivációja

Épített környezet, településkép	- A településrészek, lakótelepek leromlási folyamatát nem lehet megállítani	- A meglévő, örökségi értékeket hordozó épületek szakmai szempontú felújítása, hasznosítása	
VESZÉLYEK:		A VESZÉLYEK KIVÉDÉSE AZ ERŐSSÉGEKRE TÁMASZKODVA:	VISSZAVONULÁS ÉS A GYENGESÉGEKTŐL VALÓ MEGSZABADULÁS:
Infrastruktúra, közlekedés	- A település területe érzékeny kategóriába tartozik felszín alatti víz állapota szempontjából - Mélyen fekvő területekre kiadott építési engedélyek - Meglévő víztározók tárolókapacitása kevés, így a nagy mennyiségű és hirtelen jött csapadék tárolása nincs megoldva	- Árvízkarok kivédése	
Idegenforgalom, üdülés	- helyspecifikus idegenforgalmi fejlesztések hiánya, ill. az adottságokkal ellentétes beruházások	- idegenforgalmi koncepció mentén való fejlesztés	- a koncepcióba nem illő elemekkel való felhagyás, „a kevesebb több” elvére alapuló koncentráció

1. JÖVŐKÉP

1.1. A TELEPÜLÉS JÖVŐKÉPE A TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, TÁJI, TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZETÉRE VONATKOZÓAN

Recsk átfogó jövőképe a fenntartható településfejlesztés érdekében az ásványvagyon kitermelés, valamint a táji, kulturális, örökségi értékeinek összehangolt hasznosítása, valamint a gazdaság jelentős részének helyi alapokra helyezése. Szerteágazó értékeinek összefoglaló jelmondata:

Recsk Észak-Magyarország kincsestára - föld felett és föld alatt

1.2. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK RÖGZÍTÉSE

A település fejlesztési koncepciójának készítése során elsőként figyelembe kell venni az Európai Unió alapelveit, melyek kiemelten érvényesítendőek:

- **Fenntartható fejlődés:** csak hosszútávon fenntartható, társadalmi – gazdasági - környezeti szempontból kiegyensúlyozott, hosszútávon az önfinanszírozás megvalósítására képes, illetve arra esélyes fejlesztések célozhatók meg.
- **Esélyegyenlőség:** a megvalósítandó fejlesztések kedvezményezettje lehet a társadalom minden csoportja, annak érdekében, hogy az etnikai, nembeli, vallási, politikai nézetek szerinti és jövedelmi különbségek ne akadályozzák a megye lakosainak személyes fejlődését, gazdagodását, szociális érvényesülését, jóllétét.
- **Partnerség:** a fejlesztési koncepció a település szereplőinek összefogását, közös mozgósítását feltételezi, közös célok megvalósítására vonatkozik; a program megvalósítása során alapvető szükséglet a központi, a különböző szintű helyi intézmények, szervezetek, valamint a magán szféra együttműködése.
- **Addicionalitás:** a fejlesztési program bevonja a településen mozgósítandó saját erőt is, hiszen a hosszú távú cél elsősorban olyan programok támogatása, melyekben a kedvezményezettek saját forrásaikhoz kiegészítésként kapják a támogatást.

Recsk területfejlesztési koncepciójának fókuszában az a jövőkép áll, amelynek megvalósíthatóságát kívánatosnak, ambiciózusnak ugyanakkor realitásnak ítélik a társadalmi és gazdasági szereplők. Ehhez kiindulópontként szolgálnak a következő elvek:

- A fenntartható településfejlesztés környezeti összefüggésben elsősorban hosszútávú gondolkodást, az elsődleges erőforrások takarékoságát, ésszerű hulladékgazdálkodást, emberközpontú környezetalakítást és települési-táji revitalizációt, környezetbarát infrastruktúrát és ipart, szolgáltatást jelent, továbbá a „kompakt” és a „lassú település” elveinek érvényesülését.
- Társadalmi szempontból elsősorban az emberek alapvető igényeinek kielégítését kell szolgálni, amely kiterjed a közösségi részvétel, a döntéshozatal, a partnerség, a szolidaritás és egyéb, a helyi közösség érdekeit érintő kérdésre.
- Gazdaság területén a kiegyensúlyozott viszonyok megteremtését és fenntartását jelenti, ami stabil, innovatív, főként helyi erőforrásokra épülő helyi gazdaságot feltételez, amely kellően termelékeny és versenyképes, épít a saját település képzési-, és fejlesztői bázisára, valamint megbízható munkaerő utánpótlására.

2. CÉLOK

Minden élő települések jellemzője az állandó változás. Az Önkormányzat feladata a lakosság változó igényeinek minél teljesebb kielégítése, az emberhez méltó környezet feltételeinek megteremtése, valamint a közösségi- és magánérdekek összehangolása. Mindez a település szellemi-, környezeti- és tárgyi hagyományainak, adottságainak tiszteletben tartását, leghatékonyabb felhasználását, továbbá megújítását jelenti, és a szép, egészséges, kényelmesen használható települési környezet létrehozását célozza.

2.1. A TELEPÜLÉS ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Innovatív, versenyképes, helyi adottságokra épülő gazdaság fejlesztése

Elsődleges feladat, hogy a meglévő és létrehozandó táji és infrastrukturális adottságok kihasználása és a befektetés-ösztönző, gazdaságfejlesztő tevékenységek révén növekedjen a településen működő vállalkozások, illetve az általuk foglalkoztatottak aránya. Ennek feltétele a tartós munkanélküliek, hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának további javítása, szakképzés bevezetése és sikeres alkalmazása.

A helyi gazdaság versenyképességét, tökevonzó képességét jelentősen befolyásolja az üzleti környezet minősége, amihez kulcsfontosságú a kielégítő infrastruktúra mellett, a helyben meglévő tudás, a humán erőforrások, és a lehetőségekhez képest minél erősebb innovációs potenciál is.

A település adottságai mind táji, turisztikai, mind nyersanyag-vagyon szempontjából kiemelkedőek, a település jövője e két fő alapon nyugszik, ezért összehangolásuk szükséges. A bányák üzemeltetése során figyelembe kell venni a táji szempontokat, a felhagyott bányaterületeket rekultiválni kell, a turisztikai fejlesztéseket pedig lehetőség szerint a bányászat környezeti hatásaitól védett helyszíneken szükséges kialakítani.

Recsk népességmegtartó képességének javításához az is fontos, hogy folyamatos támogatással ösztönözzék a településen a mikro-, kisvállalkozások tevékenységének megújítását, hogy egyedi, innovatív szolgáltatásokat tudjanak nyújtani a saját területükön, illetve a település lakói számára.

Humán erőforrás fejlesztése

A megfelelően képzett, a munkára fizikai és mentális értelemben is képes és hajlandó emberek nélkül nincs sem gazdaság, sem fejlődés, tehát nem működhet, nem élhet a település.

Elengedhetetlen a közoktatás értékeinek megőrzése, a minőségi színvonal folyamatos emelésére való törekvés, a szakképzés piacképességének biztosítása, a magas szintű tudás helyi műhelyeinek létrejötte, érvényesülése, valamint a kultúra minden formája is.

Továbbá fontos a közoktatás keretein kilépni és az oktatás bármilyen más alternatív, szabad formáját lehetővé tenni, segíteni, hogy azt minél szélesebb társadalmi réteg a lehető legnagyobb hatásokkal igénybe vehesse.

Az oktatás területeit első sorban a helyi adottságokra, a termelő és feldolgozó munkákra kell alapozni, mint például az ásványi nyersanyag kitermelés, kő feldolgozás, erdőgazdálkodás, fa feldolgozás, stb.

Energia-hatékony, szelíd településfejlesztés, - üzemeltetés, klímavédelem

Recsk nagyközség célja, hogy az energiahatékonyág szempontjainak bevezetésével a lakosság életkörülményei hosszú távon javuljanak. Az önkormányzatnak saját fejlesztései, beszerzései során példamutatóan kiemelten kell, hogy figyelembe vegye az energiahatékonyág szempontjait az építés, a felújítás és a településüzemeltetés területén. A fentiekhez szükséges egy energiastratégia elkészítése, amit az önkormányzat saját magára kötelező érvényűnek tart, és a település ingatlan tulajdonosai, lakosai, befektetői stb. számára ajánlásokat tartalmaz.

A fentiek érdekében szükséges, hogy a lakosság körében is megvalósuljon egy szemléletváltás az energiahatékonyággal és zöld energiákkal kapcsolatban. A település közintézményeinek energiatudatos működtetése a szemléletformáláshoz hozzájárul, a lakosság számára példát mutat. Az önkormányzat saját forrásaival is támogatja a klímavédelmet elősegítő lakossági fejlesztéseket. Különböző energiatudatosságot erősítő közösségi és iskolai programokkal tovább növelheti a település lakosságának energia-hatékony szemléletét.

Recsk energia-hatékony településüzemeltetést tervez megvalósítani, ezért. A területfelhasználási döntésekben a takarékoságnak, az ésszerűségnek és az energiahatékonyágnak kell tükröződnie.

Az európai standardokat követő önkormányzati Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP), a település szintű energetikai stratégia bevezetése, kidolgozása szükséges az energiahatékonyág növelése érdekében.

Elfeledett kincseink feltárása, bemutatása

Recsk bővelkedik történelmi, építészeti és természeti kincsekben, melyek turisztikai látnivalók komplex kínálatát nyújthatják.

Rendkívüli érték a Jámbor Vilmos főhercegi főkertész által alkotott Arborétum maradványa, amelynek védettségét az önkormányzat a 14/2007 (12.13.) rendeletével, helyi jelentőségű védett természeti területként fenntartotta. A Jámbor Vilmos Arborétumot fel kell újítani, és látogathatóvá tenni.

Az államilag bevezetni tervezett kötelező Emlékpark-látogatással egybekötve az Arborétumban szintén tehető interaktív tanulmányi célú kirándulás.

Az egykori izraelita közösség imaháza, a Zsinagóga a Kossuth Lajos út 150. szám alatt található (298 hrsz.), ún. parasztház típus. Művelődéstörténeti értéke, sajátossága miatt megőrzendő, ismertető táblával legalább kívülről bemutatandó.

Szomszédos településekkel és a helyi civil szervezetekkel való összefogás

A szervezetek, települések összefogásának talán legszembetűnőbb előnye, hogy megnő a résztvevők száma. Ez nagyobb súlyt ad egy cél érdekében történő fellépésnek, ami erősíti az érdekérvényesítő képességet.

Sokan még ma sem látják világosan, hogy a civil szektor állapota és működése hatással van a fejlődésre egy adott térségben. Gyakran maguk a civilek sincsenek ezzel tisztában. Nagyon nehéz egy olyan települést, vagy térséget fejleszteni, amelynek társadalmi szereplői nem akarnak fejlődni, illetve nem abba az irányba szeretnének fejlődni, mint azt a döntéshozók elképzelik.

Több erőforrást is képesek egy cél mögé állítani, ha összefognak. Így közösen olyan eszközök is elérhetővé válnak számukra, amelyeket külön-külön, egyiküknek sem volt lehetősége elérni.

Az erőforrásoknak nemcsak a mennyisége, hanem a sokfélesége is megnő, így az együttműködésben hatékonyabb kombinációkban is felhasználhatók. Az erőforrások sokfélesége megnöveli az alkalmazkodó képességet, és a rugalmasságot.

Több résztvevő, több kapcsolattal, információs csatornával rendelkezik, márpedig az információ korunk egyik legfontosabb erőforrása.

Közös célcsoportnak rendezett programok azonos időpontban, vagy a szomszédos településeken megvalósított azonos turisztikai fejlesztések könnyen kiolthatják egymás hatását, érdemes a hasonló területen tevékenykedő partnerekkel előzetesen egyeztetni, vagy adott esetben közösen szervezni, egymás kínálatát kiegészítve fejleszteni. Recsk egy szorosan együttműködő hét településből álló mikrotérség tagja, ahol a különböző turisztikai kínálatok összerendezésével egy egységes és összetartozó, erős vonzerővel rendelkező turisztikai desztinációvá tudnak fejlődni a résztvevő települések.

Egyre több pályázat részesíti előnyben, vagy követeli meg a partnerséget a megvalósításban. Különböző hálózati konstrukciókban együttműködéssel, több pályázaton indulhat a szervezet, illetve nagyobb eséllyel.

2.2. RÉSZCÉLOK ÉS A BEAVATKOZÁSOK TERÜLETI EGYSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA

KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT TERÜLETEI

Közterületi parkoló építése a település központjában

A Település központjában 24 sz. főút és 2411. j. közút csatlakozásában működő intézmények (iskola, rendőrség, gyermekjóléti szolgálat, könyvtár, önkormányzat) használói számára 20 férőhelyes parkoló építése szükséges a közlekedésbiztonság érdekében. Az Eger, Gyöngyös irányába buszközlekedést választók számára gépjármű leállási lehetőséget kell biztosítani.

Recsk - Szajla 24122 és 2411 számú összekötő út felújítása és építése

Recsk és Szajla települések közötti 24122 számjegyű földút szilárd burkolattal történő kiépítése szükséges a Heves megye szabályozási tervében szereplő 2411. számú út nyomvonalának részbeni felhasználásával. Megkönnyítve a szajlai lakosság munkába járását Recsk és Parád irányába.

Recsk kerékpárút fejlesztés

Recsk és Parád települések között, a Tarna- menti kerékpárút kiépítése mind turisztikai, mind a település belső közlekedési hálózatának fejlesztése céljából kiemelt jelentőséggel bír. Meg kell vizsgálni és a lehetséges nyomvonalra javaslatot kell tenni, valamint a készülő rendezési tervben szerepeltetni szükséges a kerékpárút Recsket feltáró szakaszát.

Települési úthálózati elemek fejlesztése

Belterületi vízrendezés, vízelvezető árkok burkolása szükséges az árvizek kártételeinek megelőzése érdekében, a belterület teljes egészén.

LAKÓTERÜLET, TELEPÜLÉSKÖZPONT, ALKÖZPONTOK

Közterület rehabilitáció

A település közterületeinek minősége nem csupán település-esztétikai kérdés, hanem helyi szociális és gazdasági – ezáltal pedig nemzetgazdasági – szinten is jelentős tényező.

A településépítészeti minőség, ezen belül a közterületek minőségének, állapotának a javítása, az utcaszépítés fontos és szükséges eszközök, azonban rendezésük a közlekedésszervezéssel, örökségvédelemmel, helyi gazdaságfejlesztéssel együttesen kezelve válik érdeküvé.

Kiemelt figyelmet kell fordítani Recsken a patakok, mint ökológiai, táji és szerkezeti szempontból is meghatározó elemek rendezésére.

A település a patakokra van felfűzve. A patak ma is lánc lehetne, ami összetartja, összeköti a falut és központot képez. A víz az, ami a domborzattal együtt értelmezhetővé teszi a falu elhelyezkedését a tájban. Annak fő jellemzője, vonzereje legyen, a közösségi identitás, a faluhoz kötődés egyik fő eleme.

Annak érdekében, hogy a patakpart tehát egy "közösségi tér" legyen, a patak völgyben egy sétaút kialakítását tervezi a Település, amely kapcsolatot teremti a patakkal a sétálni, pihenni vágyók számára, ugyanakkor megtartja a vízfolyás természetközeli állapotát.

A közterület rehabilitációs munkáihoz az alapanyagok (burkoló kövek, fa utcabútorok, szerkezetek) megfelelő szakipari oktatás után elkészíthetők a helyi közfoglalkoztatottak által is.

Recsk élhetőbbé tételéhez, a gyalogosok számára is használhatóvá válásához a település központján kívül kisebb alközpontok kialakítása – új funkciók megjelenésének engedése – is cél.

Később a rendezési terv feladata lesz, hogy a meglévő és tervezett intézmények, üzletek környezetének valódi, vonzó települési alközpontokká formálását biztosítsa. Fontos az alközpontok kialakítása céljából, hogy azok a központtal harmonizáló közterületi elemeket tartalmazzanak (utcabútorok, növénykiültetések), valamint amennyiben térburkolásra is sor kerül, az is a településközponttal harmonizáló legyen. Ez a „központ-háló” biztosítja a különböző települési elemek összetartozását, ezáltal vizuálisan definiálja a település arculatát.

Tanoda program

A tanodák hátrányos helyzetű, kiemelten roma tanulókat támogató hátrány-kompenzáló kezdeményezések, amelyek az iskolai sikeresség elősegítése érdekében jöttek létre, és általában a civil szférához köthetők. A tanodák megalakulása mögött álló alapvető feltételezés, hogy a „hagyományos” iskola a hátrányos helyzetű és roma tanulók sajátos szükségleteihez nem alkalmazkodik megfelelően, amit egy eltérő szemléletű intézmény ellensúlyozhat, ugyanakkor lényeges, hogy a tanodák a közoktatási intézményekkel szorosan együttműködjenek. A tanodák a kötelező iskolai foglalkozások mellett, délután és/vagy hétvégenként, a tanulók önkéntes részvételével működnek. Az alacsony tanulási motiváció gyakran összefonódik magatartásai problémákkal, a magatartási zavarok gyakoribbak a tanulási problémákkal küzdő, illetve alacsony szocioökonómiai státuszú tanulók körében.

A társadalom felzárkózását, szemléletformálását, a környezet megbecsülését segítheti a közösségi kézműves műhely létrehozása is, ahol a kisgyermekes édesanyák (gyermekfelügyelet biztosítása mellett), fiatal felnőttek a mindennapi életben is hasznos tudást szerezhetnek meg. Ilyen lehet a varró- vagy a barkács műhely által vezetett foglalkozások. A képzési központ előadásai segíthetnek olyan szaktudás elsajátításában is, mely által új lehetőségek nyílnak a munka világában.

Recsken jelen van egy igen alacsony státuszú társadalmi réteg, melynek a beilleszkedésre, felzárkózásra esélyt kell adni. Tanoda létrehozása az oktatási felzárkóztatás e céljára alkalmas, ami akár a volt mozi vagy a régi iskola épületében is kialakítható.

Vállalkozóvá válás ösztönzése

A település nem csak a hátrányos szociális helyzetben lévők oktatását kívánja támogatni, hanem a fiatal, vagy kezdő helyi vállalkozók számára a modern, gyakorlatias ismeretek átadását is ösztönzi. A település és a helyi vállalkozók közös célja a vállalkozások profitábilis működése és hosszú élettartama. Napjaink gyors fejlődése folyamatos egyéni szinten is olyan folyamatos ismeret-fejlesztést követel, amire a közoktatás keretei között nem lehet szert tenni. Jelentős előnyökkel jár számukra egy olyan "tudásközpont" létrehozása és fenntartása, ahol rugalmas keretek között, aktuális vállalkozási, jogi, informatikai ismeretek szerezhetők, illetve a meglévő ismeretanyag frissíthető, bővíthető. A "tudásközpont" nem igényel jelentős infrastrukturális fejlesztést, akár az Önkormányzat

egyik meglévő épületében is létrehozható, vagy önálló, használaton kívüli épületben is kialakítható (pl. régi iskola épülete).

A vidék népességmegtartó képességének növelése és a mezőgazdasági termelő tevékenység hosszú távú megtartásának feltétele a fiatal mezőgazdasági termelők gazdaságalapításának, valamint a birtokstruktúra átalakításának előmozdítása, a mezőgazdasági munkaerő korstruktúrájának javítása. Recsk nagyközség ezt felismerve az agrár ágazatban is ösztönözni és a vállalkozási ismeretekkel, vállalkozások beindításához adott segítségnyújtással (pl. pályázati tanácsadás) támogatni kívánja a fiatal gazdálkodókat.

Szegregált területek rehabilitációja

A Hunyadi János út végén található a település leginkább szegregált lakóterület-része, ahol a házak egy része már lakhatásra alkalmatlan, veszélyes. Az Önkormányzat szándéka az ilyen házakban lakók számára, az utca más részein kisebb, 3-4 lakásos társasházak építése a legszegényebb családok számára.

Helyi alapokon nyugvó kreatív ipar ösztönzése

A kreatív ipar, mint fogalom és jelenség, egyre inkább kezd előtérbe kerülni, egyre többen foglalkoznak ezzel a témával, hiszen a gazdaság szempontjából igen fontos szerepe van. Egy folyamatosan növekvő méretű és jelentőségű szektorról beszélhetünk, amelyben ugyanúgy megjelennek hagyományőrző területek (pl. szövés, népzene), mint a mai kor vívmányait használó művészeti ágak (pl. fotózás, webdesign). A kreatív és kulturális termékek piacára egyértelműen jellemző a fogyasztók motivációjának sokasodása. A kreatív piac a hagyományos piaci megközelítéssel nem ragadható meg. Támogatásuk és fejlesztésük szükséges, aminek megszervezése a település vezetésének a feladata.

Recsk és környéke természeti adottságainak, kultúrájának és a felhalmozott tudásnak köszönhetően kiváló alapot nyújthat a kreatív iparágakban tevékenykedő fiatalok számára, ami által a település népességmegtartó, - növelő képessége is pozitív irányba mozdulhat.

A helyi nyersanyagok (kő, fa, vagy jövőben például a kender) kitermelésének, termesztésének, feldolgozásának össze kell kapcsolódnia a kreatív feldolgozási módokkal is. A helyi anyagok így mind az alacsony végzettségűek, mind a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező, fiatal vállalkozók számára is munkalehetőséget adhatnak.

Célszerű szakemberek bevonásával egy Inspirációs gyűjtemény összeállítása, ami a helyi alapanyagok feldolgozási lehetőségeire ad javaslatokat az aktuális trendek és fogyasztói igények figyelembe vételével. (Például: 1. Andezit kitermelés – egyedi kockakő, térkő készítés közterületek burkolásához - egyedi készítésű, mintával faragott kövek kertépítéshez. 2. Kender termesztés - pozdorjából bútor készítés - háncsból textilipari alapanyag, kézműves, egyedi tervezésű textilekhez, bútor kárpitokhoz, stb.)

Önkormányzati tulajdonú intézmények energiahatékonysági beruházásai

Általános iskola, központi konyha, önkormányzati hivatal fűtése korszerűsítés, szigetelés, nyílászáró cseréje időszerű (Kossuth Lajos út 142. hrsz: 321/1; 321/2; 995/1.)

A sportpálya és öltözőépület felújítása is fontos lenne a település életében, mivel több sportrendezvénynek is helyszíne. Jelen állapotában az öltöző már a helyiek kiszolgálását is nehezen látja el.

Piactér kialakítása

Település kereskedelmi központjában, a Vásártéren, termelői piac kialakítása, szilárd burkolattal, fedett árusítóhelyekkel, illemhelyekkel, hulladéktárolási lehetőségek megteremtésével.

Recsk, Vásártér 936 hrsz. (közútként van nyilvántartva)

TURISZTIKAI TERÜLETEK

Örökségünk bemutatása

A település célja egy olyan turista útvonal megtervezése, amelyen keresztül bejárhatóak lesznek az országos hírű és helyi jelentőségű örökségi értékek. Ezeken a helyeken, objektumokon kívül az útvonalra egyéb értékek is felfűzhetők.

Recsk tagja a Palóc Út Kulturális Turisztikai Klaszter Egyesületnek. Gazdag és még élő hagyományainak, Recsk palóc identitásának bemutatását és az iskolások számára lehetővé váló megismerését szeretné ösztönözni a település.

Recski Nemzeti Emlékpark

A Parlament határozata alapján minden közoktatásban tanuló diák egyszer, kötelező iskolai foglalkozás keretében eljutnia a recski Nemzeti Emlékparkba. A történelmi emlékhely korszerűsítése, barakkok felújítása látogatóközpont, parkoló kialakítása. A történelmi események bemutatását életszerűvé, interaktívvá kell tenni, annak érdekében, hogy a fiatalok minél pontosabban megismerhessék azt.

Volt zsinagóga bemutatása (Kossuth u. 150., 298 hrsz.)

Az egykori izraeli egyházközség imaházának karbantartása, bemutatása. Az épület helyi művelődéstörténeti értékeket, sajátosságokat hordoz.

Jámbor Vilmos Arborétum

Az arborétum növényzetének megújítása, infrastruktúra kialakítása (esőbeálló, információs táblák,) fogadó és bemutató épület építése.

Kanászvár (Mátraderecske-Recsk)

A Mátraderecske-Recsk határán, de Mátraderecske területén álló, 13. században épült vár romjának részletes bemutatása, a turisztikai útvonalakba való bekapcsolása településközi együttműködéssel tervezett, melyhez a vár építéstörténeti kutatásának folytatása is szükséges.

Jóléti tavak

Parád és Recsk települések közigazgatási határa mentén tavak létrehozása elsődlegesen árvízvédelmi céllal, másodlagosan szabadidős, sport célú hasznosítással, jelentős turisztikai potenciált képezve.

REKREÁCIÓS TERÜLETEK

Protonközpont létrehozása

Recsk községben, a Búzás-völgyi-tó északkeleti oldalán befektető tervezi létrehozni Magyarország első, tisztán klinikaként működő nemzeti protonközpontját rákgyógyászati célokra. Ez a központ az ambuláns módon végzett protonszugár kezelésre fog szakosodni. A beruházás illeszkedik Recsk hosszútávú településfejlesztési elképzeléseibe, megvalósulásában együttműködő partnerként részt vesz.

TERMELŐ GAZDASÁGI TERÜLETEK

Felhagyott, szüneteltetett bányaterületek

A Lahóca (Recsk-I.), a Diabáz Baj-pataki (Recsk-V.), a Györke-tetői andezit bánya, és a Valéria-hegyi (Recsk-II.) szünetelő andezit bányák telkeit olyan minőségben szükséges rekultiválni, tájképileg olyan állapotba kell hozni, hogy azok a főbb utakról ne látszódnak, a tájba belesimuljanak.

Területükre részletes tájrendezési terv készítése szükséges, amely vizsgálja a bányászat folytatásának módját, lehetőségeit, valamint javaslatot ad a terület tájlesztésére.

Működő bányaterületek és kapcsolódó területei

A Recsk-II. színesfém és ércbánya területe részben Mátraderecskén található. A kiépített bányászati infrastruktúra, a kapcsolódó területek Recskben található. A település célja a bányát üzemeltetők részére telephelyet biztosítani, az itt dolgozók számára élhető lakóterületet kínálni.

Az ércbánya lakótelep rehabilitációja, ezen belül kiemelten a villamos energia hálózat felújítása és a szennyvízcsatorna kiépítése a közeljövőben indokolt.

Erdőterületek

A település célja az erdőgazdálkodás révén a recski bútorgyártás számára helyi faanyag biztosítása, a vállalkozások helyi faanyag-felhasználásának ösztönzése. Az Egererdő Zrt a belföldi iparifa ellátást hangsúlyozottan kezeli, mivel számukra fontos a helyi kis üzemek alapanyaggal való ellátása, hogy munkát tudjon adni a környezetében lakó embereknek.

FELDOLGOZÓ, GYÁRTÓ, KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ GAZDASÁGI TERÜLETEK

A Település hosszú távú célja a hatályos településszerkezeti tervében kijelölt gazdasági területek megtartása, igényekhez igazított bővítése, lehetőség szerinti tájba illesztése, és megfelelő építészeti színvonalon való kialakításuk szabályozása. Szükséges ez annak érdekében is, hogy Recsk fogadóképét, így a településről alkotott első benyomást a főbb utak mentén ne kusza gazdasági épületek halmaza határozza meg.

MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK

Helyi adottságokon alapuló, fenntartható mezőgazdaság

A település termőföldjei viszonylag gyenge minőségűek, de a gyepterületek megfelelőek legeltetésre, a szántók, gyümölcsösök kis léptékű, családi gazdálkodásra. Ezek támogatása, ösztönzése a mozaikos tájhasználat érdekében indokoltak. A háztáji gazdálkodási forma - kiegészülve különböző agroszociális gazdasági modellekkel - közösségformáló erő lehet a falvakban, segítve a helyi élelmiszerellátást, vagy akár a részleges energiaellátást. A háztáji gazdaságokban megtermelt élelmiszerekkel, mezőgazdasági termékekkel a gazdaságokat működtető családok élelmiszer-önellátását biztosítható.

Recsk földrajzi és természeti adottságai kiváló lehetőséget biztosítanak a minőségi gyümölcs, különösképpen az alma, körte, szilva termesztésére, valamint kereskedelemére. A gyümölcstermesztési ágazat az egyéb mezőgazdasági ágazatokhoz képest egységnyi területen kedvezőbb termelési érték termelő képességgel, ezzel együtt - a betakarítás, áru-előkészítés magas élőmunka igénye miatt - kedvezőbb foglalkoztató- és eltartó képességgel rendelkezik. Recsk célja a jelenleginél korszerűbb technológiák alkalmazása, korszerű ültetvények kialakítása, fajtaválaszték korszerűsítése, termésátlagok és minőség javítása, öntözés korszerűsítése, az új, innovatív és környezetbarát termesztési technológiák és termesztési módok elterjesztésének támogatása.

Az egykor világhírű, később megszűnő hazai (főként kompolti) ipari kendertermesztés napjainkban kezd újraéledni. Recsk meglévő szántóföldjeinek egy részén támogatja a kender termesztését, helyi ipari felhasználása azonban olyan nagy mértékű lehet, hogy célszerű a szomszédos településekkel összefogva újraindítani a "kenderipart", amelyben Recsk főként a feldolgozás szerepét vállalja.

A kender felhasználási spektruma rendkívül széles, az előállítható termékek száma ötvenezer körül van. Pozdorjája a helyi bútorgyártáshoz, és bútorszövet készítéséhez kiválóak, készíthető belőlük hőszigetelő anyag, akár az önkormányzat intézményeinek energetikai korszerűsítéséhez, vagy rendkívüli nedvszívó képessége miatt alomként a legjobb, így a helyi állattartásnál is felhasználható.

Az állattartás és szántóföldi termelés főleg a háztáji gazdaságokra jellemző, és zömében a takarmányfélékre korlátozódik. A kedvező természeti adottságok ellenére a nagy hagyományokkal rendelkező extenzív állattenyésztés (juh, kecske, húshasznú szarvasmarha, ló) és a vadgazdálkodás visszaszorult, lehetőségei nincsenek kihasználva. Mindezekért fontos célkitűzés az állattartó gazdaságok versenyképességének javítása, az ágazat foglalkoztatotti számának növelése és a hozzáadott érték termelésének fokozása új, innovatív és környezetbarát technológiák elterjesztésének támogatása révén. Természetesen ezen ágazat esetében is előtérbe kell helyezni azokat a beruházásokat, melyek a hatékonyabb energiafelhasználást hivatottak elősegíteni.

2.3. A JÖVŐKÉP, AZ ÁTFOGÓ CÉL ÉS A RÉSZCÉLOK KAPCSOLATA

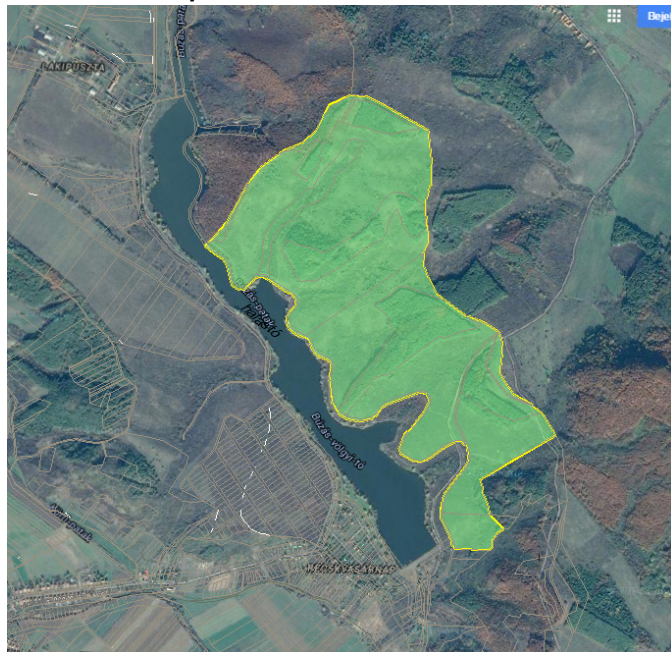
	Recsk Észak-Magyarország kincstára - föld felett és föld alatt					
Innovatív, versenyképes, helyi adottságokra épülő gazdaság fejlesztése	Helyi alapokon nyugvó kreatív ipar ösztönzése	Jóléti tavak kialakítása	Protonközpont létrehozása	Bányaterületek tájtudatos fejlesztése	Fa, mint a helyi bútorgyártás alapanyaga	Helyi adottságokon alapuló, fenntartható mezőgazdaság
Humán erőforrás fejlesztése	Tanoda program	Vállalkozóvá válás ösztönzése	Helyi alapokon nyugvó kreatív ipar ösztönzése			
Energia-hatékony, szelíd településfejlesztés, -üzemeltetés, klímavédelem	Települési úthálózati elemek fejlesztése	Szegregált területek rehabilitációja	Önkormányzati tulajdonú intézmények energiahatékonsági beruházásai	Alközpontok létrehozása	Fa, mint a helyi bútorgyártás alapanyaga	Helyi adottságokon alapuló, fenntartható mezőgazdaság
Elfeledett kincseink feltárása, bemutatása	Közterület rehabilitáció	Örökségünk bemutatása				

2.2.1. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Települési terület:

A település meglévő lakó- és központi területe, melynek funkcióit, komfortját (közterületi minőségét), valamint - gyalogosan bejárható - turisztikai látványosságait szükséges fejleszteni.

Rekreációs településrész:

A Büzäs-völgyi-tó északkeleti oldalán befektető tervezi létrehozni Magyarország első, tisztán klinikaként működő nemzeti protonközpontját rákgyógyászati célokra. Az Önkormányzat partnerként vesz részt. A project célja egy protonsugárzást alkalmazó Magyar Nemzeti Ráktérápiás Központ létrehozása és üzemeltetése. Ez a központ az ambuláns módon végzett protonsugár kezelésre fog szakosodni. A beruházás illeszkedik Recsk hosszútávú településfejlesztési elképzeléseibe, megvalósulásában együttműködik. Ez lesz Magyarországon az első, száz százalékban klinikai protonterápiás központ, és emiatt országos jelentőséggel bír majd. A protonterápiás központ szorosan együttműködik tudományos, technikai és klinikai téren a budapesti egyetemi klinikával és Európa, valamint a Tengerentúl vezető protonterápiás intézményeivel is.

Természetközeli turisztikai terület:

A Büzäs-völgyi-tó délnyugati oldalán olyan, a minimális infrastruktúrát igénylő turisztikai terület kialakítása a cél, ami a látogatóktól és az ott megszállóktól természetközeli életmódot igényel. Ez, valamint az itt eltöltött "lassú idő" által valódi kikapcsolódást nyújt a szerényebb anyagi keretekkel rendelkező turisták, családok, fiatalok, diákok számára is.

A terület fejlesztésének elsődleges célja, hogy sátras kemping, vagy maximum faházak szálláshelyek épüljenek, a szükséges kiegészítő funkciókkal. A lassú, természetközeli turizmus közel áll a lovas turizmus is, így a nagyobb birtokméréttel rendelkező lovasturisztikai területek kijelölése is itt valósulhat meg.

Ércbánya és lakótelepe:

A Recsk-II. színesfém és ércbánya területe részben Mátradereszkén található. A kiépített bányászati infrastruktúra, a kapcsolódó területek Recskben találhatók. A település célja a bányát üzemeltetők részére telephelyet biztosítani, az itt dolgozók részére élhető lakóterületet kínálni.

Az ércbánya lakótelep rehabilitációja, ezen belül kiemelten a villamos energia hálózat és gáz hálózat felújítása a közeljövőben indokolt.

Mivel a lakótelep egy elkülönült, önálló településrészt képez a bányához kapcsolódva, annak kiszolgáló, alközponti funkcióit is fejleszteni kell.

Gazdasági központ:

A település gazdasági telephelyei nem koncepcionálisan, hanem "véletlenszerű" helyeken alakultak ki, kisebb-nagyobb, mára beékelődött területeken, ezáltal nincs egy kimondott gazdasági központja Recsknek. Az igények és technológiák azonban napjainkra megkívánják a területi fejlődést is, így a

település egy nagyobb, egybefüggő területen, a Nemzeti Emlékparkhoz vezető út mentén jelöli ki a jövőben fejleszteni szándékozó társaságok számára a gazdasági központot. Mivel ez egy jelentős útvonal a településen, fontos a kialakuló telephelyek megjelenése, növényzettel való takarása, zavaró hatásainak mérséklése.

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A STRATÉGIÁHOZ ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA

Jelen településfejlesztési koncepció Recsk nagyközség Integrált településfejlesztési Stratégiájával együtt készül. Ugyanekkor elkészült a Megalapozó vizsgálat, mely a 314/2012. (XI. 8.). Korm. rendelet 1. mellékletében előírt tartalmi követelményeknek megfelelően –a 2011-es statisztikai adatok felhasználásával – készült, így valamennyi társadalmi, gazdasági és környezeti adatokat tartalmaz, amely az Integrált Településfejlesztési Stratégia és településrendezési eszközök elkészítéséhez szükséges.

3.2. A MEGHATÁROZOTT TERÜLETIGÉNYES ELEMEL ALAPJÁN, JAVASLAT A MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA FŐ ELEMELNEK TÉRBELIRENDJÉRE ÉS A TERÜLET-FELHASZNÁLÁSRA IRÁNYULÓ TELEPÜLÉSSZERKEZETI VÁLTOZTATÁSOKRA

Közúti közlekedés

A Heves Megyei Területrendezési terv feltünteti a nagy távlatban tervezett észak-dél irányú Tarnavölgyi út lehetséges nyomvonalát, mely a település keleti közigazgatási határa mentén került kijelölésre.

Javasolt a 24122 j. út Recsk és Szajla települések közötti külterületi, jelenleg földútként üzemelő szakaszának megépítése, ezzel a jelenleg hiányzó észak-keleti irányt biztosító kapcsolat valósulna meg.

A Heves Megyei Területrendezési terv alapján tervezett továbbá a 2411 j. út Recsk elkerülő útként történő megvalósítása, mely a település keleti belterületi határától észak felé indulva a 24122 j. út elérését követően nyugati irányban haladva Recsk külterületén csatlakozna a Mátraderecske felé haladó jelenleg meglévő úthoz. Így a 2411 j. út új szakasza válna az országos közúthálózat részévé.

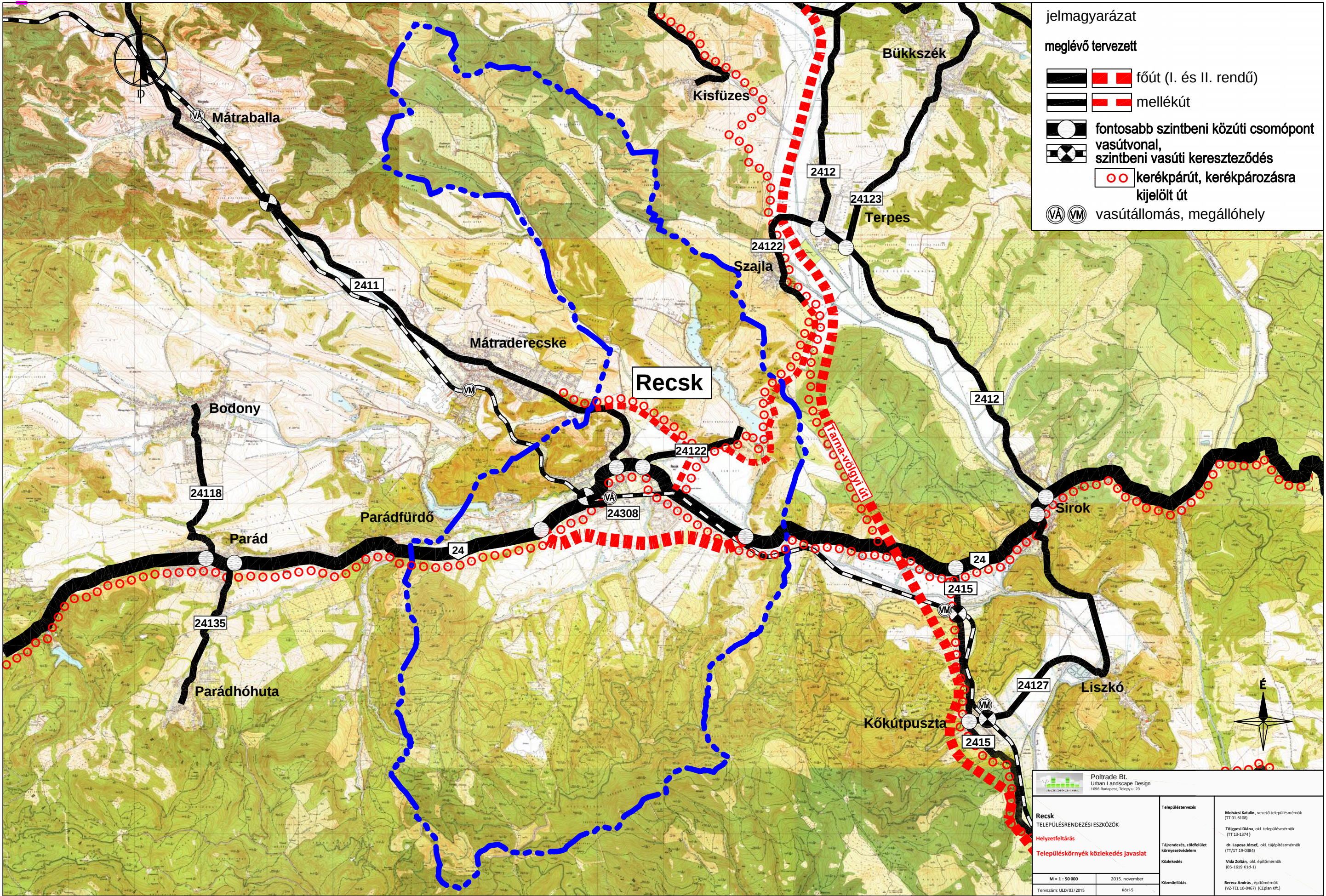
A Recsk déli belterületi határára épült gyűjtőút, a település keleti határa környezetétől indulva nyugat felé a Várbükki útig került megvalósításra, amely továbbépítése esetén a település nyugati oldalán visszakötte a 24 sz. főúthoz a jövőben a település déli elkerülő útjaként is funkcionálhat. Közlekedésfejlesztési szakmai szándék esetén akár a 24 sz. főút új, települést elkerülő nyomvonalaként is kiépítésre kerülhetne.

Recsk tágabb térségét érintő egyéb országos közlekedési fejlesztési tervekben szerepel Eger elérése gyorsforgalmi úthálózaton (M25 sz. út), és a 2501 j. Eger (keleti) elkerülő út megvalósítása, mely tervezése a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. beruházásában lezárult.

Recsk térségében az országos úthálózaton fenntartás jellegű beavatkozások, rekonstrukciók szükségesek.

Célszerű a jelenleg burkolatlan földutak szilárd burkolattal történő kiépítése, a gyalogutak kijelölése és szintén szilárd burkolattal történő ellátása. A hiányzó járdakapcsolatokat javasolt kialakítani.

A településen javasolt a belterületen a forgalomtechnikai kialakítás felülvizsgálata.

jelmagyarázat

meglévő tervezett

		főút (I. és II. rendű)
		mellékút
		fontosabb szintbeni közúti csomópont
		vasútvonal, szintbeni vasúti kereszteződés
		kerékpárút, kerékpározásra kijelölt út
		vasútállomás, megállóhely

		Poltrade Bt. Urban Landscape Design 1096 Budapest, Tegyű u. 23	
Reck TELEPÜLÉSTERVEZÉSI ESZKÖZÖK		Településtervezés	
Helyzetfelfrész		Mohácsi Katalin, vezető településmérnök (TT 01-6108)	
Településkörnyék közlekedés javaslat		Tölgyesi Diána, okl. településmérnök (TT 13-1374)	
M = 1 : 50 000		Tájrendezés, zöldfelület környezetvédelem	
2015. november		Közlekedés	
Tervszám: ULD/03/2015		Közműellátás	
		dr. Laposa József, okl. tájépítésmérnök (TT/11 19-0384)	
		Vida Zoltán, okl. építésmérnök (05-1619 K1d-1)	
		Berecz András, építőmérnök (VZ-TEL 10-0467) (CEplan Kft.)	

Vasúti közlekedés

A vasúti közlekedés tekintetében javasolt megvizsgálni, hogy a települést érintő Kisterenye - Kál-Kápolna vasútvonal újra bevonása a tömegközlekedésbe, gazdaságosan megoldható-e. A vasútvonal átszeli a Mátra legszebb és legtisztább levegőjű vidékeit. A vonal teljes hosszában egymást érik a turisztikai nevezetességek. Nincs a vonalnak olyan települése, ahol a kirándulók, diákcsoportok, kerékpáros turisták ne találhnának érdekességet, kuriózumot, látnivalót. Egy jó menetrenddel és a személyvonatok visszaállításával, vasúti turizmus marketinggel az utaslétszám egész évben növelhető lehetne.

Felülvizsgálandó, hogy amennyiben a személyforgalom nem történik a vonalon, a teherforgalom milyen módon tehermentesíthetné a közúthálózati áruszállítást. A vasúti közlekedés teherforgalmi fejlesztése sürgető és kiemelt jelentőségű Kál-Kápolna és Recsk között.

Közösségi közlekedés

A tömegközlekedés fejlesztését javasolt a forgalmi igényekhez igazítani. Megvizsgálható, hogy közvetlen távolsági autóbusz közlekedés biztosítására van-e igény Recsk és Szajla szomszédos települések között, mivel jelenleg ez a viszonylat a kiépítetlen út miatt hiányzik. Recsk belterületén megvizsgálandó, hogy indokolt-e újabb buszmegálló helyek kijelölése a település megállóhelyekkel kedvezőbb lefedettsége érdekében. Buszmegálló lehetséges helyét a település közlekedési javaslat tervlapja tartalmazza.

Kerékpáros közlekedés

Recsk közvetlen térségében az Országos Területrendezési terv és a Heves Megyei Területrendezési terv országos jelentőségű kerékpárút és térségi jelentőségű kerékpárút fejlesztést tartalmaz.

A település térségét érinti a tervezett térségi jelentőségű kerékpárút hálózat II. eleme (megyehatár - Istenmezeje - Erdőkövesd - Pétervására - Kisfüzes - Szajla - Sirok - Tarnaszentmária - Verpelét - Feldebrő - Aldebrő - Tófalva - Kápolna - Kompolt - Kál - Erdőtelek - Tenk - Átány – Hevesvezekény), azaz a tervezett Tarna-völgyi út mentén. Ezen keresztül elérhető a település térségétől délre haladó a tervezett országos jelentőségű 3. Kelet-magyarországi kerékpárút, 3.A szakasza (Gyöngyös - Markaz - Kiszána - Egerszalók - Eger - megyehatár - Mezőkövesd - Poroszló - Tiszafüred - Hortobágy - Nádudvar - Hajdúszoboszló - Debrecen - Nyírábrány - Nyírbátor - Csengersima – Tiszabecs), mely csatlakozik a 4. Tiszamente kerékpárút, 4.A szakaszhoz: (Szlovákia) - Tornyosnémeti - Hidasnémeti - Gönc - Telkibánya - Bózsza - Pálháza - Füzérradvány - Mikóháza - Sátoraljaújhely - Sárospatak - Bodrogolaszi - Vámosújfalva - Olaszliszka - Szegilong - Szegi - Bodrogkisfalud - Bodrogkeresztúr - Tarcal - Tokaj - Tiszaladány - Tiszatardos - Tiszalök - Tiszadada - Tiszadob - Tiszaújváros - Tiszapalkonya - Tiszatarján - Tiszakeszi - Ároktő - Tiszadorogma - Tiszabábolna - megyehatár - Poroszló - Sarud - Kisköre - megyehatár - Tiszasüly - Kőtelek - Nagykörű - Szolnok - Tószeg - Tiszavárkony - Tiszajenő - Tizakécske - Lakitelek - Tiszaalpár - Csongrád - Baks - Ópusztaszer - Sándorfalva - Szeged - Röske - (Szerbia).

Heves Megye Területrendezési Terve a 24 sz. II. rendű főút mentén így Recsk területén is tartalmazza térségi jelentőségű kerékpárút létesítését, amely megvalósítása a közeljövőben már javasolt, így Eger összekötésével a kerékpáros turizmus élénkítését is elősegítheti, valamint a település belterületi részét is csatlakoztathatja a kijelölt országos és térségi jelentőségű kerékpárút hálózathoz.

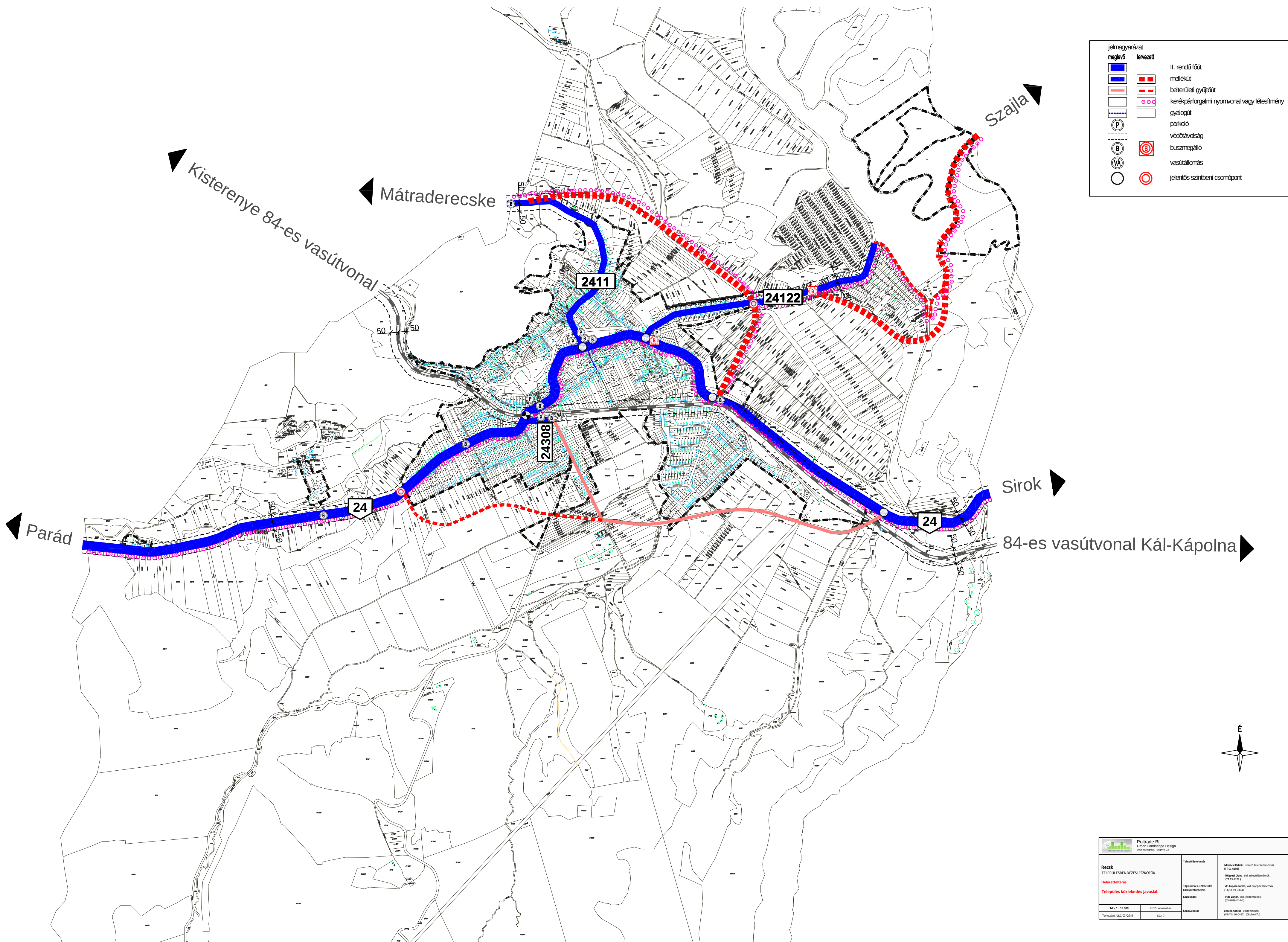
Javasolt továbbá a szomszédos Mátraderecske felé is turisztikai jellegű kerékpárutat létesíteni.

Gyalogos közlekedés

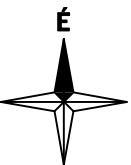
A belterületen javasolt a gyalogosok és kerékpáros forgalmat elősegítő biztonságos közúti keresztmetszet és forgalomtechnika kialakítása. Javasolt a gyalogos utak szilárd burkolattal történő kiépítése.

Parkolás

Javasolt a településen a megfelelő számú és kiépítettségű parkolóhelyek kialakítása különös tekintettel az intézmények és szolgáltató létesítményeknél jelenleg hiányzó férőhelyek biztosítása érdekében.

jelmagyarázat		
melevő	tervezett	
		II. rendű főút
		melékút
		belterületi gyűjtőút
		kerékpárforgalmi nyomvonal vagy létesítmény
		gyalogút
		parkoló
		védőtávolság
		buszmegálló
		vasútállomás
		jelentős szintbeni csomópont

Poltrade Bt. Urban Landscape Design 1060 Budapest, Terep u. 25.		
Recsk TELEPÜLÉSENDEZÉSI ESZKÖZÖK Helyzetfektetés Település közlekedési javaslat	Településtervezés	Mohosai Katalin, vezető településtervező (TT 14-1008)
	Tárgyalási Döntés, önkormányzat	Tárgyalási Döntés, önkormányzat (TT 13-1374)
	Tárgyalási Döntés, önkormányzat	Dr. László József, önkormányzat (TT 13-1374)
	Közműtervezés	Vida Zoltán, önkormányzat (10-1003 K3-1)
M 1: 15 000	2015. november	Közműtervezés
Tervező: VLD/2015	Kész: 7	Berez András, önkormányzat (10-1003 K3-1)

KÖZMŰVEKET ÉRINTŐ FEJLESZTÉSI IGÉNYEK

Vízellátás

A vízellátó hálózattal kapcsolatos fejlesztési tervek:

A települési vezetékhalózat jelentős része azbesztcement anyagú, melynek rekonstrukcióját fokozatosan el kell végezni. Az ÉRV ZRt. mint üzemeltető rövid távú elképzelései között szerepel a Recsk, Kőbánya lakóterület elosztó hálózatának rekonstrukciója, valamint a Recsk, Kossuth úti DN200-as vezeték rekonstrukció I. üteme. A hosszú távú elképzelések (2021 – 2030) között szerepel a Recsk, Kossuth úti DN200-as vezeték rekonstrukció II. üteme, a Recsk, Kossuth u. – Recsk medence közötti szállítóvezeték rekonstrukciója, illetve települési elosztó hálózat még meglévő AC vezetékeinek cseréje és a Recski medence felújítása.

Egyéb lehetőségek:

Távlati célként ösztönözni kell a vízfelhasználókat a takarékos vízfelhasználásra. Mindenképpen támogatni kell a teljes közigazgatási terület vonatkozásában a fejlesztésre szánt területek vízellátó hálózatának további bővítését és fejlesztését.

A vizek állapotának fokozatos javítása, a jó állapot elérése céljából az elöregedett, elhasználódott vezetékek cseréjét minél előbb el kell végezni.

Szennyvízelvezetés

A továbbiakban előforduló környezetkárosítás elkerülése érdekében a csatornával el nem látott területekre vonatkozóan olyan műszaki megoldások kidolgozása szükséges a közműpótlás megoldására, amely figyelembe veszi a természeti adottságokat, és biztosítja annak megfelelő színvonalú végrehajtását.

Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

A felszíni vízvezetés szempontjából kiemelt jelentőségű feladat az értékek védelme (ingatlanok (lakóépületek, közintézmények, üzemi épületek stb.), építési területek, értékes termőhelyek, közutak). Ezen területek fejlesztési lehetőségeinek kialakítása során törekedni kell a csapadékvizek megfelelő elvezetésére és a belvízmentesítésre. Ugyanakkor lehetővé kell tenni a terület természetes vízkészletének lehető legnagyobb mértékű megtartását.

A burkoltság növekedésével várható többlet csapadékvizeket a már kialakított elvezető rendszer és az azt befogadó vízfolyások jelen állapotukban csak korlátozottan tudják elvezetni. Ezért minden nagyobb beruháznál, telekalakításnál a többlet csapadékvizek elvezethetőségét a befogadóig ellenőrizni kell. Amennyiben a továbbszállítás útján, vagy a befogadónál szűk a befogadó képesség, akkor vagy a vízvezető hálózatot kell alkalmassá tenni a többlet vizek elvezetésére, vagy pedig a csapadékvizek visszatartását kell megoldani.

A település vízvezetésének megoldására pontos geodéziai felmérésen alapuló elvi vízjogi engedélyezési terv készült, mely alapján ütemezve, fokozatosan – de a kül- és belterületi

vízgazdálkodás és azok hidraulikai összehangolásával – lehet a település csapadékvíz elvezetését korszerűen megvalósítani.

A településen végrehajtandó fejlesztéseket az új vízgazdálkodási tervnek megfelelően, a vízgazdálkodás alapfeladatait figyelembe véve, az alábbiak szerint szükséges kialakítani:

- A vizeink minél jobb hasznosítása érdekében szükséges a vízvizsztatás elősegítése: szikkasztóárkok karban tartása, újak kialakítása a megfelelő talajviszonyok lehetőségének figyelembe vétele mellett (azokon a helyeken alkalmazható, ahol a talaj nem vízzáró és megfelelő áteresztő képességű),
- Kockázat megelőző ár- és belvízvédő: A területre érkező, nagyobb vízgyűjtő területtel rendelkező vízfolyások (Balla-patak, Kürti-patak, Csevice-patak, Györke-patak) környezetében záportározók kialakítását szükséges megvizsgálni, és a lehetőségek függvényében a település belterületi határa előtt kialakítani, vagy a meglévő tározókapacitásokat megnövelni. A mély fekvésű területek, amelyeken jellemzőek a belvíz általi károk, ott a vízelvezetés nagyobb odafigyeléssel való kialakítása az elsődleges cél.
- Hosszú távon ösztönözni kellene mind a lakossági, mind az intézményes vízfelhasználókat a csapadékvíz hasznosítására, az ivóvíz bizonyos részének csapadékvízzel való helyettesítésére (pl. kerti locsolás, WC öblítés, stb.). A tetőfelületekre hulló csapadékvizek zárt tartályban való gyűjtése, illetve annak felhasználása.
- A hasznosulás elősegítése, a beszivárgás lehetőségének, és ezzel a talaj vízpótlásának és a talajvíz utánpótlásának növelése zöldfelületek arányának növelésével a földesleges kialakítású burkolt felületek helyett.
- Mindemellett fenn kell tartani a nagycsapadékokból keletkező elöntések elleni védelmet, lehetőleg a károk elkerülésével elérhető haszon és a nagy kapacitásokhoz szükséges nagyobb beruházási és üzemeltetési költségek közötti optimális arány figyelembevételével (Záportározók kialakításának lehetősége).
- Vizek állapotának javítása: a „Vízellátás fejezetben” került felsorolásra.
- Minőségi víziközmű szolgáltatás (ivóvízellátás, szennyvízelvezetés, szennyvíz-tisztítás), csapadékvíz-gazdálkodás elviselhető fogasztói teherviselés mellett.

Energiaellátás (villamosenergia és fölgáz ellátás):

Távlati célként ösztönözni kell a felhasználókat a takarékos energiafelhasználásra. Mindenképpen támogatni kellene a teljes közigazgatási terület vonatkozásában a fejlesztésre szánt területek energiaellátó hálózatának további bővítését és fejlesztését.

A villamosenergia ellátás során új vezetékeképítés a racionálisabb területgazdálkodás érdekében már csak földalatti elhelyezéssel javasolható.

A tervezett fejlesztések megvalósításának és a meglévő lakások komfortnövekedésének hatására a tervezés távlatáig prognosztizált többletigényt várhatóan a kiépített hálózatról ki lehet elégíteni. A gázellátása belterületi fejlesztése a meglévő elosztóhálózat továbbbépítésével és új bekötések kiépítésével biztosítható.

Energiagazdálkodási szinten reálisan a megújuló energiahordozók közül a nap energiája hasznosítható. Az aktív hasznosítás a napkollektorok és a napelemek alkalmazásával érhető el. A passzív napenergia-

hasznosítás az épületek tájolásával, egyéb építészeti elemek alkalmazásával, tudatos növénytelepítéssel érhető el.

KÖRNYEZETVÉDELEM

Szennyezések visszaszorítás, hulladékgazdálkodás

Recsk számára is kiemelten kezelendő a szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, törekedni kell a lerakással ártalmatlanítható hulladék mennyiségének a csökkentésére, ennek szellemében a szelektív hulladékgyűjtés helyben szükséges feltételeinek a megteremtésére, melynek eladásából bevétel keletkezik a település számára.

A lakosságnál a háztartásokban keletkező, különleges bánásmódot igénylő hulladékok (fáradt sütőolaj, olajos-festékes flakonok, akkumulátorok, gumiköpenyek, fém-, fa- és vegyszerhulladékok, stb.) szelektív gyűjtésére lakossági hulladékudvar létesítése kívánatos. A település népességszáma tekintetével egy lakossági hulladékudvar elegendő lenne, telephelyének kialakítására a település több gazdasági területe alkalmassá tehető. A hulladékudvar hely kiválasztásánál fontos szempont, hogy a lakosság könnyen meg tudja közelíteni a telephelyet.

A hulladékfelhasználás ésszerűsítéseként a zöldhulladék más településekkel közösösen megvalósított komposztálásának bevezetése szükséges. A gallyak, levelek elégetése, ezáltal a környezetszennyezés növelése helyett a központi komposztálóba való szállítás után az innen kikerülő térítésmentes komposzttal javítható a közparkok és háztáji kertek talaja, a gazdák földje, így csökkentve a műtrágya-felhasználást.

3.3. AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ÉS A VÉDETTSÉG BEMUTATÁSA, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELME ÉS AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK ALAPÚ, FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSÉRE

A kulturális örökség elemeinek védelme közérdek; megvalósításában éppen ezért nem csupán az állami és az önkormányzati szervek közötti együttműködésre van szükség, hanem abba az érintett civil szervezeteket, illetve a helyi közösséget is be kell vonni.

E mellett egyéb, természeti objektumok, szokások, receptek, történetek számára szeretne a Nagyközség Települési értéktárat összeállítani. Ennek feladatai közé tartozik a településen fellelhető nemzeti értékek azonosításának szervezése, a településen fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény létrehozása, valamint azok megyei értéktárba történő megküldése. Ezen feladatokat ellátja a települési önkormányzat által megbízott, a település területén működő, már korábban is nemzeti értékek azonosítását, gondozását végző állami, települési önkormányzati, egyházi vagy társadalmi szervezet által fenntartott intézmény, szervezet vagy azok szervezeti

egységei, vagy a településfejlesztésben tevékenykedő külső területfejlesztési, vidékfejlesztési szervezet.

Megfontolandó több szomszédos Önkormányzattal közös Települési Értéktár Bizottság létrehozása, amely elkészíti a tájegységi értéktárat és az adatait megküldi a megyei értéktárba.

A Települési Értéktár része lehet a régi temető területe is, melyet emlékparkká tervezünk alakítani.